

Sr. No. 3201

Exam.Code: 108602
Subject Code : 2912

B.Sc. Fashion Designing - 2nd Sem.
(2518)

Paper: I

Traditional Textile

Time allowed: 3 hrs.

Max. Marks: 50

Note: (1) Attempt any five questions.

(10x5=50)

(2) All question carry equal marks

1. What is a carpet? Explain the origin of carpets in India.
2. Explain the technique of manufacturing Patola saree of Gujarat.
3. What is the difference between woven, printed and painted textiles of India?
4. Why the 'Brocades of Varanasi' gained popularity?
5. What is a chanderi fabric? Explain the yarns, colours and motifs used to enrich its surface.
6. Explain the origin, fabric, motif and stitches used in Kantha embroidery.
7. Write note on traditional Chamba Rumal embroidery?
8. Explain the Chikankari embroidery with its past and present status.

3201(2518)900

Exam. Code : 108602

Subject Code : 2913

B.Sc. Fashion Designing 2nd Semester

FABRIC CONSTRUCTION

Paper—II

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

Note :— Attempt any **FIVE** questions. All the questions carry equal marks.

1. Explain the various parts and operation of shuttle less loom with illustration. 10
2. Explain various types of novelty weaves with illustrations. 10
3. Classify the weaves with the flowchart. Explain the Pile weave with illustration. 10
4. Differentiate between Satin weave and Twill weave with examples and illustrations. 10
5. Enlist different methods of fabric construction. Explain felting technique. 10
6. Explain the process of Boding. Give its uses. 10
7. Explain the following :
  - (i) Dobby weave
  - (ii) Jaquard weave. 2×5=10
8. Write short notes on any **TWO** of the following :
  - (i) Illustration of basic loom
  - (ii) Warp knitting. 2×5=10

Exam. Code : 108602

Subject Code : 2914

B.Sc. Fashion Designing 2nd Semester

BASICS OF SEWING-II

Paper-III

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

Note :— Attempt any **FIVE** questions. All questions carry equal marks.

1. Write short notes on the following :
  - (1) True Bias
  - (2) Waist line
  - (3) Jog
  - (4) Apex
  - (5) Construction line.
2. What is difference between drafting and draping. Write importance of drafting.
3. What is pattern making and explain tools used in it.
4. What are different types of trimmings. How can it help in decorating a dress.
5. How yokes help in adding fullness and styling in a dress.

6. How different styles of collars can affect the choice of different body shapes ?
7. Which different types of sleeves can help in concealing different body abnormalities ?
8. What are anthropometric measurements ? Explain its importance and standardized size chart.

Exam. Code : 108602

Subject Code : 2916

B.Sc. Fashion Designing 2nd Semester

ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

Paper-VI Opt.(i)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

ਨੋਟ :- ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

1. “ਅਚੇਤਨ ਦਾ ਗੁਣ ਤੇ ਸੁਭਾਅ” ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਨਿਬੰਧ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ
“ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ” ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ।
10
2. “ਘੋਟਣਾ” ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਲਿਖੋ। 10
3. ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ 'ਤੇ ਪੈਰਾ-ਰਚਨਾ ਕਰੋ :
(ੳ) ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਸਾਧਨ
(ਅ) ਵਿਗਿਆਨ
(ੲ) ਨੈਤਿਕਤਾ। 5
5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :
ਕੁਝ ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਜਾਦੂ ਚਿੰਤਨ ਨੂੰ ਮਾਨਵ ਸੋਚ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲਾ ਮਾਨਵ ਪ੍ਰਾਕਿਰਤਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਕੂਲ ਰੁਖ ਦੇਣ ਲਈ ਰਹੱਸਾਤਮਕ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ ਲਈ ਵੀ ਮੰਤਰਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਠਾਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਰਹੱਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦਾ

ਸੀ। ਚਿਕਿਤਸਾ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰ-ਤਵੀਤ ਅਤੇ ਜੰਤਰ ਦੀ ਵਿਧੀ ਬਹੁਤ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅ ਸੀ। ਤਵੀਤ ਜਾਂ ਜੰਤਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਮੰਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮੰਤਰ ਬੀਮਾਰੀ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰੀ ਲਾਉਣ, ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਵਰਤਮਾਨ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਗਿਆਨਕ ਚਿਕਿਤਸਾ ਕਾਰਨ ਘੱਟ-ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(ੳ) ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਲਿਖੋ।

(ਅ) ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਢੰਗ ਕੀ ਸੀ ?

(ੲ) ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

(ਸ) ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਚਿਕਿਤਸਾ ਦਾ ਢੰਗ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ ?

(ਹ) ਮੁੱਢਲੀ ਚਿਕਿਤਸਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 5

6. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ :

(ੳ) **ਅਖਾਣ** : ਉਹ ਦਿਨ ਡੁੱਬਾ ਜਦ ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕੁੱਬਾ, ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਨੂੰ ਖਾਵੇ, ਇਕ ਇਕ ਤੇ ਦੋ ਗਿਆਰਾਂ, ਇਕ ਅਨਾਰ ਸੌ ਬਿਮਾਰ, ਸੱਦੀ ਨ ਬੁਲਾਈ ਮੈਂ ਲਾੜੇ ਦੀ ਤਾਈਂ, ਡਿੱਗੀ ਖੋਤੇ ਤੋਂ ਗੁੱਸਾ ਘੁਮਿਆਰ 'ਤੇ, ਉੱਦਮ ਅੱਗੇ ਲੱਛਮੀ ਪੱਖੇ ਅੱਗੇ ਪੋਣ, ਅਸਮਾਨ ਤੋਂ ਡਿੱਗੀ ਖਜੂਰ 'ਤੇ ਅਟਕੀ। 5

(ਅ) **ਮੁਹਾਵਰੇ** : ਰਛੂ ਚੱਕਰ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਰਾਈ ਦਾ ਪਹਾੜ ਬਣਾਉਣਾ, ਵਾਲ ਵਿੰਗਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਦੰਦ ਖੱਟੇ ਕਰਨੇ, ਖੁੱਕ ਕੇ ਚੱਟਣਾ, ਢਿੱਡ ਵਿਚ ਚੂਹੇ ਨੱਚਣਾ, ਟੱਸ ਤੋਂ ਮੱਸ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਚਾਦਰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰਨੇ। 5

Exam. Code : 108602

Subject Code : 2917

B.Sc. (Fashion Designing) 2nd Semester

MUDHLI PUNJABI

Paper-VI-Opt. (ii)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

ਨੋਟ :- ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

1. ਪੁਰਖਵਾਚਕ ਪਤਨਾਂਵ ਕਿੰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ, ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 5
2. 'ਹਾਰ' ਪਿਛੇਤਰ ਲਗਾ ਕੇ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ। 5
3. ਪੰਜ ਦੁਹਰੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ। 5
4. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :
  - (ੳ) ਰਾਮ ਫੁੱਟਬਾਲ ਖੇਡਦਾ ਹੈ। (ਕਰਮ ਚੁਣੋ)
  - (ਅ) 'Eightynine' ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
  - (ੲ) ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਦੱਸੋ।
  - (ਸ) ਦੋ ਰੁੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
  - (ਹ) ਸਰਦੀ ਦਾ ਮੌਸਮ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
5×1=5
5. ਗੁਰਮੁੱਖੀ ਲਿੱਪੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ 'ਨਵੀਨ ਟੋਲੀ' ਦੇ ਅੱਖਰ ਲਿਖੋ। 5

Exam. Code : 108602

Subject Code : 2918

B.Sc. Fashion Designing 2nd Semester

**DRUG ABUSE : PROBLEM, MANAGEMENT AND
PREVENTION**

Paper-VII

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

SECTION—I

Note :—(1) All questions carry equal marks.

(2) Attempt any **THREE** of the following.

1. What are amphetamines ?
2. What are the ways of dealing with withdrawal effects of drugs ?
3. Differentiate between organic and synthetic drugs.
4. What is the function of sedatives ?
5. Why young children are more prone to drug addiction ?

3×5=15

SECTION—II

Note :—(1) All questions carry equal marks.

(2) Attempt any **TWO** of the following.

1. How school can be an important agency of prevention of drug abuse ?
2. Write a note on Alcoholics Anonymous.
3. Discuss the loopholes in NDPS Act.
4. 'Family can play a positive role in preventing relapse of drug abuse'. Comment.
5. Write an explanatory note on de-addiction management in India. 2×10=20

SECTION—III

1. Discuss drug-crime connection with special reference to India.

OR

2. Explain physiological and psychological effects of drug addiction. 15

Exam. Code : 108604

Subject Code : 2939

B.Sc. Fashion Designing 4th Semester

HISTORY OF COSTUMES

Paper-II

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

Note :— Attempt any **five** questions. All questions carry equal marks. Illustrate your answer wherever necessary.

1. Explain the influence of Mughals on Indian costumes. 10
2. Give a detailed account of costumes during Mauryan and Sunga period. 10
3. Explain the male costumes of Egyptian period with their accessories. 10
4. Write short notes on :
  - (a) Female costumes of Punjab
  - (b) Male costumes of Gujarat. 2×5=10
5. Differentiate the male costumes of Kerala and Karnataka. 10
6. Define the terms :
  - (a) Himation
  - (b) Peplos

- (c) Doric Chiton
  - (d) Ionic Chiton
  - (e) Chlamys. 2×5=10
7. Discuss the costumes of Indus Valley period. 10
- 8 Explain the costumes of French period. 10

Exam. Code : 108604

Subject Code : 2940

B.Sc. (Fashion Designing) 4th Semester
GARMENT CONSTRUCTION AND DRAPING
Paper—III

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :— Attempt any **five** questions. All questions carry equal marks.

1. Clothing requirements change largely due to :
  - (a) Occupation
  - (b) Geographical ConditionsSupport your answers with suitable examples.
2. Explain the term 'special fabrics'. What are various precautions taken during cutting, stitching and finishing of any two such fabrics ?
3. Write short notes on :
  - (a) Muslin preparation for draping
  - (b) Effect of social status on clothing choices.
4. What do you understand by layout in garment construction ? How correct method of laying pattern on material is helpful in garment construction ?

5. What are the special clothing requirements of adolescents ?
6. Differentiate between :
  - (a) Lining and interlining
  - (b) Facing and interfacing.
7. What do you understand by term 'Draping' ? Explain its advantages and disadvantages. What are the tools and equipments used for draping ?

Exam. Code : 108604
Subject Code : 2941

B.Sc. (Fashion Designing) 4th Semester

ESL-222 : ENVIRONMENTAL STUDIES-II

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—50

Note :—Section A : (15 marks) : It consists of **five** short answer types questions. Candidates are required to attempt any **three** questions, each question carries **5** marks. Answer to any of the questions should not exceed **2** pages.

Section B : (20 marks) : It consists of **four** essay type questions. Candidates are required to attempt any **two** questions, each question carries **10** marks. Answer to any of the questions should not exceed **4** pages.

Section C : (15 marks) : It consists of **two** questions. Candidates are required to attempt any **one** question, each question carries **15** marks. Answer to the question should not exceed **5** pages.

SECTION—A

1. What are the consequences of Landslides ? Give its mitigation measures.
2. Discuss issues related to biodiversity at global level.
3. What do you understand by term 'Entrepreneurship development' ?
4. What is HIV/AIDS ? What are the precautionary measures for HIV/AIDS ?
5. Give a brief note on *ex situ* conservation of biodiversity.

SECTION—B

1. What are the effects and control measures of Noise pollution ?
2. Write a note on 'Consequences of population explosion'. What are different family welfare programmes ?
3. What are the qualities of a good entrepreneur ? Mention the steps to be followed for opening an enterprise.
4. What is MSW ? How can the solid waste be handled ?

SECTION—C

1. Give definition, causes, effects and control measures of soil pollution.
2. What is Motor Vehicle Act, 1988 ? What are the responsibilities of public under this Act ?

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਭਾਗ ਓ : ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 5 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 2 ਪੇਜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। (15 ਅੰਕ)

ਭਾਗ ਅ : ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਲੇਖ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 4 ਪੇਜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। (20 ਅੰਕ)

ਭਾਗ ਬ : ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਪੇਜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। (15 ਅੰਕ)

ਭਾਗ-ੳ

1. ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹਨ ? ਇਸਦੇ ਨਿਯੁਨੀਕਰਨ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ।
2. ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੈਵ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

3. ਸ਼ਬਦ 'ਉਦਮਿਤਾ ਵਿਕਾਸ' ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?
4. ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ./ਏਡਜ਼ ਕੀ ਹੈ ? ਐਚ. ਆਈ. ਵੀ./ਏਡਜ਼ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਾਲੇ ਉਪਾਅ ਕੀ ਹਨ ?
5. ਜੈਵ ਵਿਵਿਧਤਾ ਦੀ ਐਕਸ-ਸੀਟੂ (*ex situ*) ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਅ

1. ਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਉਪਾਅ ਕੀ ਹਨ ?
2. 'ਆਬਾਦੀ ਵਿਸਫੋਟ ਦੇ ਸਿੱਟੇ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਿਵਾਰਕ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀ ਹਨ ?
3. ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਦੇ ਗੁਣ ਕੀ ਹਨ ? ਕਿਸੇ ਉਦਮ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।
4. ਐਮ. ਐਸ. ਡਬਲਯੂ. ਕੀ ਹੈ ? ਠੋਸ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ-ਬ

1. ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੱਸੋ।
2. ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਕੀ ਹਨ ?

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਭਾਗ ਕ : ਇਸमें पाँच लघुउत्तरीय प्रश्न दिए गए हैं। परीक्षार्थी कोई तीन प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 5 अंक हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 2 पृष्ठों से अधिक न हो। (15 अंक)

भाग ख : इसमें चार निबंध प्रकार के प्रश्न दिए गए हैं। परीक्षार्थी कोई दो प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 10 अंक हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 4 पृष्ठों से अधिक न हो। (20 अंक)

भाग ग : इसमें दो प्रश्न दिए गए हैं। परीक्षार्थी कोई एक प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 15 अंक हैं। प्रश्न का उत्तर 5 पृष्ठों से अधिक न हो।

(15 अंक)

भाग-क

1. भूस्खलन के परिणाम क्या हैं ? इसके न्यूनीकरण उपायों को बताएं।
2. वैश्विक स्तर पर जैव विविधता से संबंधित मुद्दों पर चर्चा करें।
3. शब्द 'उद्यमिता विकास' से आप क्या समझते हैं ?
4. एचआईवी/एड्स क्या है ? एचआईवी/एड्स के लिए एहतियाती उपाय क्या हैं ?
5. जैव विविधता के एक्स सीटू (ex situ) संरक्षण पर एक संक्षिप्त टिप्पणी लिखें।

भाग-ख

1. शोर प्रदूषण के प्रभाव और नियंत्रण के उपाय क्या हैं ?
2. 'जनसंख्या विस्फोट के परिणाम' पर एक नोट लिखें। विभिन्न परिवार कल्याण कार्यक्रम क्या हैं ?
3. एक अच्छे उधमी के गुण क्या हैं ? एक उधम को खोलने के लिए अनुसरण किए जाने वाले चरणों का उल्लेख करें।
4. एम.एस.डब्ल्यू. क्या है ? ठोस कचरे को कैसे संभाला जा सकता है ?

भाग-ग

1. मिट्टी प्रदूषण की परिभाषा, कारण, प्रभाव और नियंत्रण के उपाय बताइए।
2. मोटर वाहन अधिनियम, 1988 क्या है ? इस अधिनियम के तहत जनता की जिम्मेदारियां क्या हैं ?

Sr. No. 3226

Exam.Code:108606
Subject Code : 2962

B.Sc. Fashion Designing - 6th Sem.

(2518)

Paper: V

Fashion Industry, Marketing & Management

Time allowed: 3 hrs.

Max. Marks: 75

The paper contains 8 questions. Attempt any 5 questions.

Each question carries 15 marks each.

Q-1.What do you know about Fashion industry functioning with respect to the Indian fashion market and Global fashion market?

Q-2.Write in detail about various careers that can be opted for in a fashion industry?

Q-3. Explain market segmentation, targeting and positioning with suitable examples?

Q-4. Explain the following retail formats

a) Discount Retailing

b) Catalogue Selling

c) Malls

d) Department stores

e) Internet Selling

Q-5. Describe the user's buying behaviour and explain the steps in the buying cycle?

Q-6.Why is marketing so important for any new or old product ?

Q-7. Consider yourself to be the marketing manager in a fashion firm. How will you strategically market your products?

Q-8. Describe the nature, scope and concept of Marketing?

*****

3226(2518)600